برخی اظهارنظرها درباره مجازات بی‌حجابی، توجیه قانونی ندارد

بررسی ماهیت حقوقی جریمه حجاب بعد از تکذیبیه پلیس

نسترن فرخه: جریمه افتادن شال و روسری ۳۰۰ هزار تومان، کوتاه‌بودن مانتو ۱۵۰ هزار تومان، نداشتن مانتو ۵۰۰ هزار تومان و آرایش غلیظ ۸۵ هزار تومان» خبری که در روزهای گذشته در رسانه و فضای مجازی سروصدایی به راه انداخت و بعد از مدتی هم مرکز اطلاع‌رسانی فراجا، این خبر را از اساس تکذیب و عنوان کرد لیستی مبنی بر جریمه‌های بدحجابی وجود ندارد. با این وجود هنوز اظهارنظر محمدصالح هاشمی‌گلپایگانی، دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر کشور، در نشست کارآمدسازی طرح جامع عفاف و حجاب سر جای خود است. آنجا که اعلام کرده بود در طرح جدید حجاب، «جرم» کشف حجاب را به «تخلف» تخفیف داده‌ایم؛ اما کارآمد و اثرگذار است و قابلیت اجرائی دارد و متخلفان به جای پرونده‌سازی و مجازات‌هایی که در قانون آمده است، شخص جریمه نقدی می‌شود.

با وجود تکذیبیه نیروی انتظامی نگرانی‌های ایجادشده در روزهای اخیر هم برطرف شد، اما بسیاری بر این باورند که در ماه‌های اخیر اظهارات ستاد امر به معروف در تهران و شهرستان‌ها درمورد موضوع حجاب واکنش‌برانگیز بوده و حتی کامبیز نوروزی، حقوق‌دان، هم برخی از این اظهارات را موجب آشفتگی بیشتر جامعه می‌داند: تعیین و دریافت هرگونه مجازات تعیین میزان جریمه و نحوه دریافت آن از سوی مأموران اجرائی حکومت مانند نیروی انتظامی فقط در صورتی مجاز است که قانون به آنها اجازه داده باشد. البته با وجودی که طبق قانون اساسی بی‌حجابی جرم تلقی می‌شود؛ ولی همچنان مصداق و فاکتور دقیقی برای آن وجود ندارد و اختلاف‌نظرهایی در این زمینه بین فقها وجود دارد. مأمور نیروی انتظامی صلاحیت تشخیص میزان حجاب را ندارد.

کامبیز نوروزی، حقوق‌دان، در پاسخ به اینکه آیا اساسا درنظرگرفتن جریمه نقدی برای بی‌حجابی یا بدحجابی توجیه قانونی دارد؟ به «شرق» می‌گوید: تعیین هرگونه مجازات، تعیین میزان جریمه و نحوه دریافت آن از سوی مأموران اجرائی حکومت مانند نیروی انتظامی فقط در صورتی مجاز است که قانون به آنها اجازه داده باشد. البته با وجود اینکه طبق قانون اساسی بی‌حجابی جرم تلقی می‌شود؛ ولی همچنان مصداق و فاکتور دقیقی برای آن وجود ندارد و اختلاف‌نظرهایی در این زمینه بین فقها وجود دارد.

مأمور نیروی انتظامی صلاحیت تشخیص میزان حجاب را ندارد

کامبیز نوروزی، حقوق‌دان، در پاسخ به اینکه آیا درنظرگرفتن جریمه نقدی برای بی‌حجابی یا بدحجابی توجیه قانونی دارد؟ به «شرق» می‌گوید: در اول لازم است به این موضوع اشاره شود که بی‌حجابی طبق قانون ما جرم تلقی می‌شود؛ ولی مشخص نیست که مصداق بی‌حجابی چه چیزی است؛ حتی در این امر بین فقها هم نظرات متفاوتی وجود دارد. از سوی دیگر مسئله این است که چه کسی می‌خواهد بی‌حجابی یا بدحجابی فرد را تشخیص دهد. آیا یک مأمور نیروی انتظامی صلاحیت تشخیص این را دارد؟ که پاسخ قطعا منفی خواهد بود. در مواردی مثل جریمه رانندگی کاملا همه چیز مشخص است. اتومبیل در محلی پارک شده که تابلوی پارک ممنوع وجود داشته یا با سرعتی در اتوبان حرکت می‌کرده که طبق سرعت‌سنج مشخص شده از حد مجاز بیشتر بوده. در واقع به لحاظ موضوعی امر بسیار روشنی است؛ اما مسائلی مثل بی‌حجابی یا بدحجابی اصلا در آن ابهام بسیاری وجود دارد؛ حتی گاهی مشاهده شده که رنگ پوشاک را مصداق بدحجابی دانسته‌اند که این یک سلیقه کاملا شخصی است و سلیقه شخصی نمی‌تواند جانشین قانونی شود که یک امر کاملا کلی است.

میزان بی‌حجابی و بدحجابی مشخص نیست

این حقوق‌دان اضافه می‌کند: بنابراین در جمع‌بندی صحبتم باید بگویم درست است که بی‌حجابی در قوانین ما جرم شناخته شده است؛ اما اینکه بی‌حجابی یا بدحجابی چیست، اصلا روشن نیست و مسئله اصلی هم همین‌جاست. علاوه‌براین در برخورد با جرائم شدت جرم خیلی مهم است. به طور مثال شما اگر یک سارق مسلح را می‌خواهید در خیابان دستگیر کنید، پلیس مجاز به اقدامات متعدد است، برخی از این اقدامات هم شدید است و ممکن است مجاز به درگیرشدن با آن سارق مسلح یا برخورد مسلحانه باشد؛ اما جرمی مثل بدحجابی با توجه به نوع مجازاتی که برای آن در قوانین تعیین شده، عملا جزء جرائم بسیار سبک شناخته شده است و شدت جرائم هم بر حسب نوع مجازاتش تعیین می‌شود؛ بنابراین با این جرم سبک نمی‌توان برخوردی کرد که با یک جرم سنگین مثل سرقت مسلحانه می‌شود.

نوروزی ضمن اشاره به اینکه جریمه اصطلاحی است که برای جزای نقدی به کار می‌رود، ادامه می‌دهد: در واقع جریمه‌پرداخت‌کردن نوعی مجازات محسوب می‌شود، مجازات باید به حکم قانون باشد، برخی از جزاهای نقدی را دادگاه‌ها مشخص می‌کنند و جرائم سبک مثل تخلفات رانندگی که آن هم جرم است؛ ولی در رده جرم بسیار سبک طبقه‌بندی می‌شود. درمورد این قبیل تخلف‌ها قانون به دستگاه مجری اجازه داده بدون مراجعه به دادگاه مجازات اعمال شود؛ بنابراین تعیین و دریافت هرگونه مجازات، تعیین میزان جریمه و نحوه دریافت آن از سوی مأموران اجرائی حکومت مانند نیروی انتظامی فقط در صورتی مجاز است که قانون به آنها اجازه داده باشد. مثل تخلفات رانندگی، اینکه یک دستگاه اجرائی خودش بگوید این یک تخلف است و خودش بخواهد میزان جریمه و نحوه وصول آن را مشخص کند، کاملا غیرقانونی است و نقض صریح تمام اصول و مبانی حقوقی خواهد بود؛ بنابراین به این شکل مردم هیچ امنیتی در برابر قدرت حکومتی نخواهند داشت، تمام حقوق جزا و قوانین کیفری و آیین دادرسی کیفری به مطلوب جلوگیری از تعرض حکومت‌ها به حقوق ملت‌ها تصویب شده است؛ مگر آنکه قانون تصویب کند چنین تخلفی وجود دارد و میزان مجازات و نحوه پرداخت آن را هم مشخص کند؛ اما این را باید در نظر داشت که اگر چنین قانونی تصویب شود، اساسا غیر قابل اجرا است. این را هم از واقعیت‌های اجتماعی و همین‌طور از نظر وضعیت حقوقی سوژه می‌توان فهمید که مثلا اتومبیل یک وسیله نقلیه است که پلاک رسمی دارد، شماره ثبت‌شده دارد و می‌تواند جریمه شود یا جلوی معاملاتش گرفته شود، حتی می‌تواند در خیابان توقیف شود؛ اما خانمی را که در خیابان حضور دارد، چگونه می‌توان جریمه نقدی کرد، اساسا امکان اجرائی‌شدن این امر وجود ندارد. فکر می‌کنم طرح این ایده جریمه، ناشی از آن است که نیروی انتظامی در این حوزه به زحمت فراوان افتاده و ارگان‌های دیگر هم مثل ستاد امر به معروف در سیاست‌های خود موفق نبوده‌اند؛ چون این سیاست‌ها مقبول جامعه نیست، حالا هم رسیده‌اند به جایی که بابت این مسائل جریمه بگیرند؛ یک تصمیم خلاف قانون و غیر قابل اجرا. در واقع آقایان نتوانستند در این امر موفق شوند و جامعه هم با آنها همراه نبود، این موضوعات با گرایش موجود در فرهنگ عمومی سازگار نیست.

برخی اظهارات آشفتگی را بیشتر می‌کند

این حقوق‌دان درمورد اینکه به‌تازگی ارگان‌هایی مثل ستاد امر به معروف درباره مسئله زنان و حجاب اظهاراتی می‌کنند که به حوزه کاری و سیاست‌گذاری آنها مرتبط نبوده و تنها جو عمومی جامعه را بر هم می‌زنند و اینکه آیا شرحی قانونی برای برخورد با این رفتارها وجود دارد یا نه، می‌گوید: ستاد امر به معروف در ماه‌های اخیر، در شهرستان‌ها یا تهران مسائلی را مطرح کرد که در حیطه وظایف آن نیست. مثلا اعتراض کردند به اینکه چرا سرمربی تیم هندبال دختران غیرمسلمان است. اینها ارتباطی به این ستاد پیدا نمی‌کند، این‌طور اظهارنظرها موجب می‌شود نظم عمومی جامعه را که همین الان مختل است، دچار آشفتگی بیشتر کند. اینها همه مشکلات سیستماتیک است که افراد در سطوح مدیریتی به خود اجازه می‌دهند هر حرفی را بزنند و هیچ برخوردی هم در سیستم مدیریتی و نظارتی با آنها نمی‌شود.

آنچه باید درباره ماهیت جرائم نقدی بدانیم

جریمه نقدی یا جزای نقدی یکی از اقسام مجازات‌های تعزیری است که نحوه اجرا و وصول آن تابع قانون آیین دادرسی کیفری و قانون مجازات اسلامی است؛ بنابراین برخلاف تصور، حسب صراحت ماده ۲۲ قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی مصوب سال ۱۳۹۴، جریمه نقدی از قلمروی شمول قانون مزبور خارج بوده و تابع مقررات خاص خود است.

در تعریف جزای نقدی در حقوق کیفری ایران، قاضی محکوم‌علیه را ملزم به پرداخت مبلغی می‌کند که این مبلغ یک طلب نیست که حکم دادرس جنبه اعلامی داشته و کاشف از مدیون‌بودن محکوم‌علیه تلقی شود، بلکه جزای نقدی حکمی انشائی است. غرض اصلی از الزام مرتکب به پرداخت، تعقیب اهداف ضمانت اجراهای کیفری است و وصول نمی‌شود مگر از کسی که حسب قوانین موضوعه مجرم تشخیص داده شود. در هنگام صدور حکم، قاضی نظرش معطوف به مجرم است، شخصیت و اوضاع و احوال و شرایط ارتکاب جرم، مسئولیت و درجه تقصیر مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

مزایای جزای نقدی

برای پیشگیری از جرائمی که انگیزه مجرم در آنها کسب سود و ثروت‌اندوزی است، جزای نقدی مؤثر و مانع از تکرار جرم این قبیل افراد است که محرک آنها از ارتکاب مجرم، حرص شدید و سودجویی است. به عبارت دیگر از لحاظ روحی در زمان حاضر جریمه (جزای نقدی) کیفر مناسبی است وقتی تشخیص دادند، شخص محکوم علاقه زیادی به پول دارد که در این صورت می‌توانند با محکوم‌کردن مجرم به جریمه (جزای نقدی) از ارتکاب مجدد او جلوگیری کنند.

اجرای مجازات جزای نقدی مخارجی به همراه ندارد و جزای نقدی خود منبع درآمدی برای دولت به حساب می‌آید؛ بنابراین از لحاظ اقتصادی اعمال این کیفر به نسبت سایر مجازات‌ها به‌ویژه حبس بصرفه است.

معایب جزای نقدی

وضعیت اقتصادی افراد در پرداخت یا عدم پرداخت جزای نقدی، مؤثر است، چون میزان جزای نقدی برای ثروتمندان ناچیز و برای فقرا قابل تحمل نیست. بنابراین جزای نقدی در معرض این انتقاد قرار دارد که غیرعادلانه است و گفته می‌شود با اصل تساوی مجازات‌ها سازگار نیست.

اصل شخصی‌بودن از اصول حاکم بر مجازات‌هاست، به‌طوری که مجازات باید متوجه شخص مرتکب شود اما درخصوص جزای نقدی گفته شده جریمه یا جزای نقدی فاقد این خصیصه است زیرا آثار جریمه به طور اجتناب‌ناپذیر متوجه خانواده محکوم می‌شود.

نحوه اجرای جزای نقدی

هر کس که به پرداخت جزای نقدی محکوم می‌شود باید آن را به محض قطعی‌شدن حکم بپردازد و چنانچه محکوم‌علیه پس از لازم‌الاجراشدن حکم، جزای نقدی را نپردازد و از پرداخت آن ناتوان باشد و برای مقام قضائی اجراکننده حکم هم این امر مسلم شود که او واقعا ناتوان از پرداخت است، به‌ازای هر ۱۰۰ هزار ریال یک روز بازداشت می‌شود. پس اگر جزای نقدی مقرر در حکم دادگاه یک میلیون ریال باشد و محکوم‌علیه از پرداخت آن عاجز باشد، باید به‌ازای این مبلغ، ۱۰ روز در حبس باقی بماند.

باید توجه داشت که اولا این مبلغ یعنی ۱۰۰ هزار ریال به‌ازای هر روز نرخ ثابتی نیست و ممکن است با توجه به نرخ تورم توسط قوه قضائیه تعدیل شود و برای مثال در دو سال دیگر شاید این مبلغ به ۱۵۰ هزار ریال افزایش پیدا کند. ثانیا اگر میزان محکومیت به جزای نقدی یا باقی‌مانده آن کمتر از ۱۰۰ هزار ریال باشد نیز یک روز بازداشت در نظر گرفته می‌شود.

انواع جزای نقدی

جزای نقدی جایگزین حبس: طبق ماده ۶۴ قانون مجازات اسلامی یکی از انواع مجازات‌های جایگزین حبس، مجازات نقدی است.

جزای نقدی بالاِصاله: جزای نقدی بالاصاله به معنای این است که مجازات اصلی مورد حکم، جزای نقدی باشد. درمورد پرداخت جزای نقدی بالاِصاله دو مورد قابل تصور است؛ حالت اول که حکم اجرا شده باشد؛ در مواردی که متهم به پرداخت جزای نقدی محکوم می‌شود، ممکن است که خود او در مرحله دادرسی و قبل از ارسال پرونده به اجرای احکام نسبت به پرداخت جزای نقدی اقدام نموده باشد و فیش آن را تحویل دادگاه دهد که در این حالت دادگاه پرونده را به اجرای احکام ارسال می‌نماید تا بررسی کند که آیا جزای نقدی پرداخت‌شده دقیقا به میزان محکومیت است یا خیر، مضاف بر اینکه باید بررسی شود که حسابی که پول به آن واریز شده است، شماره حساب جزای نقدی بوده است یا شماره حساب دیگری، با بررسی این دو نکته در پرونده قید می‌شود که با عنایت به پرداخت جزای نقدی و اجرای کامل دادنامه، پرونده از آمار کسر و بایگانی شود. حالت دوم که حکم اجرا نشده باشد؛ اگر حکم اجرا نشده باشد و پرونده جهت اجرا به اجرای احکام ارسال شده باشد، چند حالت قابل تصور است؛ در این صورت، پرونده به همراه متهم به اجرای احکام ارسال می‌شود و اگر محکوم‌علیه حاضر به پرداخت جزای نقدی باشد، قاضی اجرای احکام می‌تواند او را از پرداخت ۲۰ درصد جزای نقدی معاف کند. در این حالت محکوم‌علیه به‌صورت تحت‌الحفظ یا توسط فرد دیگری، جزای نقدی را پرداخت کرده و بعد دستور آزادی بدون قید و شرط او صادر شده و بعد از آن پرونده مختومه و بایگانی می‌شود.

در حالت دوم، در این فرض، پرونده به اجرای احکام ارسال شده اما جزای نقدی پرداخت نشده است و محکوم‌علیه در بازداشت به سر می‌برد. با توجه به ماده ۳۷۷ قانون آیین دادرسی کیفری قاضی مکلف است که به دفتر دستور دهد تا به زندان اعلام کند که متهم به‌موجب رأی صادره محکوم به پرداخت جزای نقدی گردیده است و با رعایت مقررات مربوط به جزای نقدی و احتساب ایام بازداشت قبلی اگر به علت دیگری در بازداشت نباشد، آزاد شود.

بنابراین زندان ممکن است با احتساب ایام بازداشت قبلی، در ازای هر روز ۴۰۰ هزار ریال مجازات زندانی را محاسبه و نامبرده را آزاد کند یا اینکه هنوز بر این مبنا میزان مجازات به اتمام نرسیده باشد و محکوم‌علیه در حال تحمل حبس بدل از جزای نقدی باشد.

اگر به موجب اعمال مواد ۴۴۲ یا ۴۸۳ قانون آیین دادرسی کیفری، در مجازات محکوم‌علیه تخفیف داده شود، قاضی اجرای احکام موظف است ۲۰ درصد تخفیف نسبت به دادنامه دوم یعنی مجازات تخفیفی اعمال کند.

در تمام محکومیت‌های تعزیری در صورتی که دادستان از حکم صادره درخواست تجدید نظر نکرده باشد، محکوم‌علیه می‌تواند پیش از پایان مهلت تجدیدنظرخواهی با رجوع به دادگاه صادرکننده حکم، حق تجدیدنظر خواهی خود را اسقاط یا درخواست تجدیدنظر را مسترد و تقاضای تخفیف مجازات کند.

در این صورت، دادگاه در وقت فوق‌العاده با حضور دادستان به موضوع رسیدگی و تا یک‌چهارم مجازات تعیین‌شده را کسر می‌کند. این حکم دادگاه قطعی است.

اگر محکوم‌علیه تقاضای مهلت کند اعم از اینکه بخشی از وجه را نقدا پرداخت کند و بخشی را بعدا پرداخت یا اینکه کلا تقاضای مهلت کند، با توجه به ماده ۵۲۹ قانون آیین دادرسی کیفری قانون‌گذار دادن مهلت را در این ماده پیش‌بینی نکرده است اما بعضی اعتقاد دارند که اعطای مهلت خلاف ماده فوق‌الذکر نیست و محکوم‌علیه با تقاضای مهلت قصد پرداخت جزای نقدی را دارد. بررسی تقاضای وی نیز با دادستان است.

ماده ۵۲۹ قانون آیین دادرسی کیفری مقرر می‌دارد: « هرکس به موجب حکم قطعی دادگاه به پرداخت جزای نقدی محکوم گردد و آن را نپردازد، اموال وی به وسیله مرجع اجرای حکم، شناسایی، توقیف و با رعایت مقررات راجع به مستثنیات دین از محل فروش آنها نسبت به اجرای حکم اقدام می‌شود. در صورت فقدان مال یا عدم شناسایی آن، مرجع اجرای حکم می‌تواند با توقیف بخشی از حقوق طبق قانون اجرای احکام مدنی یا تمام یا بخشی از سایر درآمدهای محکوم‌علیه برای وصول جزای نقدی اقدام مقتضی به عمل آورد. در صورت تقاضای تقسیط از جانب محکوم‌علیه و احراز قدرت وی به پرداخت اقساط، دادگاه نخستین که رأی زیر نظر آن اجرا می‌شود می‌تواند با اخذ تضمین مناسب امر به تقسیط نماید. هرگاه اجرای حکم به طرق مذکور ممکن نگردد با رعایت مقررات مربوط به مجازات‌های جایگزین حبس به ترتیب زیر عمل می‌شود:

الف - در جزای نقدی تا ۱۵ میلیون ریال، هر ۳۰ هزار ریال به یک ساعت انجام خدمات عمومی رایگان تبدیل می‌شود.

ب - در جزای نقدی بالای ۱۵ میلیون ریال، همچنین در صورت عدم شرایط اجرای بند (الف) این ماده، هر ۳۰۰ هزار ریال به یک روز حبس تبدیل می‌شود.

تبصره ۱- چنانچه محکوم‌علیه قبل از صدور حکم محکومیت قطعی به جزای نقدی، به دلیل اتهام یا اتهامات مطرح در پرونده در بازداشت بوده باشد، دادگاه پس از تعیین مجازات، ایام بازداشت قبلی را در ازای هر ۳۰۰ هزار ریال یک روز از مجازات تعیین‌شده کسر می‌کند.

قضات اجرای احکام موظف‌اند رعایت مراتب فوق را به هنگام اجرای حکم، مراقبت نمایند و در صورت عدم رعایت، خود اقدام کنند.

تبصره ۲- صدور حکم تقسیط جزای نقدی یا تبدیل آن به مجازات دیگر مانع استیفای مابازای بخش اجرانشده آن از اموالی که بعدا از محکوم‌علیه به دست می‌آید، نیست.

تبصره ۳- هرگاه محکوم‌علیه ظرف ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ احضاریه قاضی اجرای احکام کیفری برای پرداخت جزای نقدی حاضر شود، قاضی اجرای احکام می‌تواند او را از پرداخت بیست درصد جزای نقدی معاف کند. دفتر قاضی اجرای احکام کیفری مکلف است در برگه احضاریه محکوم‌علیه معافیت موضوع این تبصره را قید کند».

جدول ۴۲۹۹ • طراح: بیژن کورانی

افقی:

۱- نقاش دربار پادشاهان تیموری و صفوی ۲- بلندمرتبه- گفتار- آسان‌گیری ۳- رهبر قوم هون- به‌هم‌پیوستگی- خانه بزرگ ۴- قدم یک‌پا- تحیت- آلبومی با آواز شهرام ناظری ۵- بی‌ریخت و زشت- معدوم- رمق آخر ۶- الهه ماه و جنگل در اساطیر رومی- ظرف نوشیدن مایعات ۷- نیرنگ‌باز- علم شعبده- حداقل ۸- آبگیر- به راست متمایل‌شدن- برای تحریک اشتها با غذا خورده می‌شود ۹- اجازه رسمی برای ماندن در کشوری خارجی- آفریده‌شدگان- دیشب ۱۰- نقل حدیث- به حد مطلوب نرسیده ۱۱- خبر ناتمام- خیانت در آن روا نیست- ماهی آزاد ۱۲- شهرستانی در استان زنجان- مخزن گلوله- مادر عرب ۱۳- گهواره- نادانی- درخشندگی ۱۴- خطوط سایه‌روشن- نوعی ماهی جنوب- برکشیدن شمشیر از غلاف ۱۵- نمایش‌نامه‌ای نوشته مرحوم اکبر رادی

عمودی:

۱- حیوانی که در طول عمر خود آب نمی‌نوشد- گذر پوست به آنجا خواهد افتاد ۲- رژ لب- فروفتن چیزی به قعر آب- نوعی برنج شمال ۳- شیمی کربن- جانشین هنرپیشه اصلی در صحنه‌های خطرناک- زره ۴- حرف نمی‌زند- حرف دهن‌کجی- صاف و مسطح- سوسن زرد ۵- رازها- موش و گربه کارتونی ۶- اثر چربی- نوعی زغال‌سنگ- قوه حافظه ۷- زمین مثلثی‌شکل که از آبرفت رودخانه پدید می‌آید- مخلوط کردن- سحاب ۸- گلی زیبا و خوش‌بو- موی گردن اسب- خلاصه‌کردن ۹- سوره مورچه- برای پناهجویی و دادخواهی گفته می‌شود- عجله و تندی ۱۰- نوعی خویشاوندی- دریاچه‌ای در آفریقای جنوبی- تکرار حرفی ۱۱- مرکز تهیه فیلم‌های سینمایی آمریکا- خویشاوندی ۱۲- طلا- مقدس‌بودن- کلیدی در موسیقی- شیشه آزمایشگاهی ۱۳- دارای درجه بالاتر از استوار در ارتش- کلیسای تاریخی پاریس- شهری در آلمان ۱۴- شهری در شهرستان فریدن - از اجزای میز- پایتخت کشور مالت ۱۵- آشفته و نابسامان- ماکت

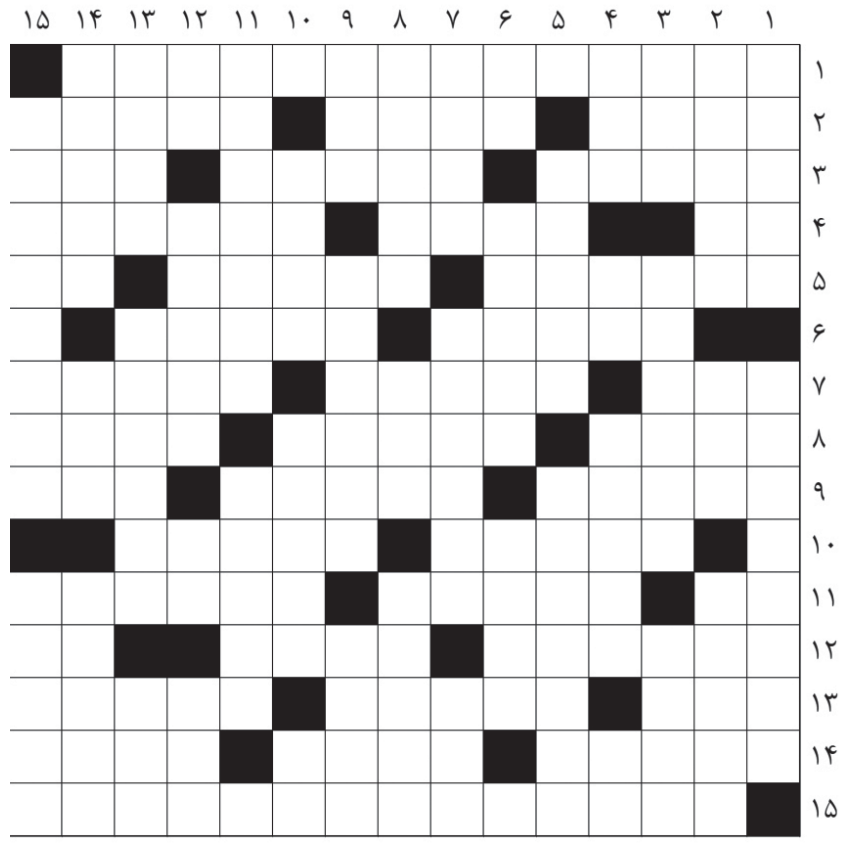

حل سودوکو سخت

۹	۳	۴	۲	۵	۷	۶	۱	۸
۸	۷	۶	۱	۳	۹	۴	۵	۲
۵	۲	۱	۴	۸	۶	۳	۷	۹
۱	۵	۳	۷	۲	۸	۹	۶	۴
۴	۸	۹	۶	۱	۳	۵	۲	۷
۲	۶	۷	۵	۹	۴	۱	۸	۳
۷	۴	۲	۹	۶	۵	۸	۳	۱
۶	۱	۸	۳	۴	۲	۷	۹	۵
۳	۹	۵	۸	۷	۱	۲	۴	۶

حل سودوکو ۳۲۹۴

۶	۸	۳	۷	۵	۲	۱	۴	۹
۲	۷	۱	۸	۹	۴	۵	۳	۶
۴	۹	۵	۱	۶	۳	۸	۷	۲
۳	۵	۴	۲	۸	۱	۹	۶	۷
۸	۲	۹	۴	۷	۶	۳	۱	۵
۱	۶	۷	۵	۳	۹	۲	۸	۴
۹	۴	۸	۳	۲	۷	۶	۵	۱
۵	۱	۲	۶	۴	۸	۷	۹	۳
۷	۳	۶	۹	۱	۵	۴	۲	۸

حل جدول ۴۲۹۸

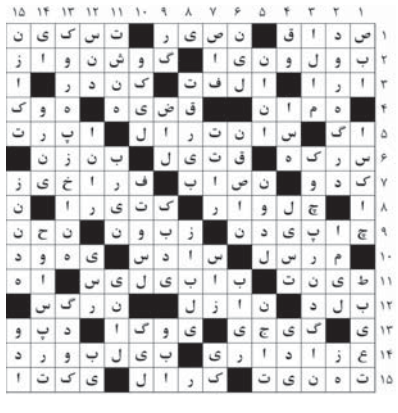

سودوکو سخت ۳۲۹۵

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۶								۱
۵	۸	۴	۱			۲		
		۹		۸				۷
			۵	۱			۶	
	۴						۲	
	۵			۹	۸			
۸				۴		۷		
		۵			۷	۳	۸	۹
۷								۲

سودوکو ساده ۳۲۹۵

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۱	۶				۲			
	۲	۹		۷			۱	
۵	۸		۱	۹			۲	
		۱						۹
		۸		۱		۴		
۲						۳		
	۹			۵	۸		۴	۶
	۵			۳		۷	۹	
			۷				۳	۵